

**Вищий навчальний заклад
«НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ»**

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**Актуальні проблеми взаємозв'язку економіки та політики
ОНП «ЕКОНОМІКА»**

Шифр за ОП	Назва	Тип	Рівень вищої освіти	Період вивчення			Вид підсумкового контролю
				Рік, коли пропонується вивчення	Семестр	Кількість кредитів	
БК-1	Актуальні проблеми взаємозв'язку економіки та політики	Вибіркова навчальна дисципліна	Третій (освітньо-науковий)	2	3	3	Диференційований залік

Мова навчання: українська.

Форми здобуття освіти: очна, заочна.

Види навчальних занять: лекції, семінарські заняття.

Методи навчання: словесний, пояснювально-демонстраційний, метод проблемного викладання, репродуктивний та інші відповідно до навчальних занять.

Оцінювання: поточне, підсумкове.

Мета викладання навчальної дисципліни: формування системного розуміння закономірностей і механізмів взаємодії економіки та політики в сучасному суспільстві, аналізу впливу політичних рішень на економічний розвиток і, навпаки, економічних процесів на політичні інститути; оволодіння інструментами дослідження економіко-політичних трансформацій у контексті глобалізації, цифровізації та переходу до зеленої економіки

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК01.	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
ЗК02.	Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
ЗК04.	Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
ЗК05.	Здатність розв'язувати комплексні проблеми економіки на основі системного наукового світогляду та загального культурного кругозору із дотриманням принципів професійної етики та академічної доброчесності.

Спеціальні (фахові) компетентності (СК)

СК01.	Здатність виконувати оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, які створюють нові знання в економіці та дотичних до неї міждисциплінарних напрямках і можуть бути опубліковані у провідних наукових виданнях з економіки та суміжних галузей.
СК05.	Здатність виявляти, поглиблено аналізувати та вирішувати проблеми дослідницького характеру у сфері економіки з врахуванням економічних ризиків та можливих соціально-економічних наслідків, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних досліджень, у тому числі з питань європейської та євроатлантичної інтеграції.

Програмні результати навчання (ПРН)

ПРН 01.	Мати передові концептуальні та методологічні знання з економіки, управління соціально-економічними системами і на межі предметних галузей, а також дослідницькі навички, достатні для проведення фундаментальних і прикладних досліджень на рівні світових досягнень з відповідного напрямку.
---------	---

ПРН 02.	Глибоко розуміти базові (фундаментальні) принципи та методи економічних наук, а також методологію наукових досліджень, створювати нові знання у сфері економіки з метою досягнення економічного та соціального розвитку в умовах глобалізації.
ПРН 03.	Розробляти та досліджувати фундаментальні та прикладні моделі соціально-економічних процесів і систем, ефективно використовувати їх для отримання нових знань та/або створення інноваційних продуктів у економіці та дотичних міждисциплінарних напрямках.
ПРН 05.	Пропонувати нові рішення, розробляти та наукові проекти, які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та/або професійну практику і розв'язувати значущі і фундаментальні та прикладні проблеми економічної науки з врахуванням соціальних, економічних, екологічних та правових аспектів; забезпечувати комерціалізацію результатів наукових досліджень та дотримання прав інтелектуальної власності.
ПРН 08.	Планувати і виконувати емпіричні та/або теоретичні дослідження у сфері економіки та з дотичних міждисциплінарних напрямків, критично аналізувати результати власних досліджень і результати інших дослідників у контексті усього комплексу сучасних знань щодо досліджуваної проблеми.
ПРН 09.	Формулювати і перевіряти гіпотези; використовувати для обґрунтування висновків належні докази, зокрема, результати теоретичного аналізу, емпіричних досліджень і математичного та/або комп'ютерного моделювання, наявні літературні дані.

Засоби діагностики успішності навчання: усне опитування та участь у наукових дискусіях на семінарських заняттях, питання для поточного контролю, тести, питання для підсумкового контролю, оцінювання результатів неформальної освіти в порядку, визначеному Положенням про порядок визнання результатів навчання набутих у неформальній/інформальній освіті; підсумковий контроль у формі диференційованого заліку, що передбачає комплексну перевірку рівня досягнення програмних результатів навчання.

Зміст навчальної дисципліни:

Тема 1. Актуальні проблеми економіки та політики як науки і навчальної дисципліни

Предмет, методи та структура курсу. Еволюція поглядів на взаємозв'язок економіки та політики. Класичні та сучасні концепції політичної економії. Міждисциплінарний характер досліджень. Значення економіко-політичного аналізу для формування державної політики.

Тема 2. Проблеми економіки, громадянського суспільства та політичного життя

Економічні основи формування громадянського суспільства. Вплив рівня економічного розвитку на політичну активність населення. Роль середнього класу у стабілізації політичної системи. Економічні інтереси соціальних груп та їх політичне представництво.

Тема 3. Демократія і демократизація економічного та політичного життя

Економічні передумови демократії. Вплив політичного режиму на економічне зростання. Прозорість, підзвітність і антикорупційна політика як чинники розвитку. Участь громадян у прийнятті економічних рішень. Проблеми демократичного транзиту.

Тема 4. Економічна політика, політична влада та політичні системи

Сутність економічної політики держави. Взаємозв'язок політичної влади та розподілу економічних ресурсів. Типи політичних систем і їх економічні моделі. Лобізм, державне регулювання, публічні фінанси та бюджетна політика.

Тема 5. Політична свідомість та економіко-політична культура

Економічні цінності та політичні орієнтації суспільства. Формування економічної культури та фінансової грамотності. Вплив ідеологій на економічну політику. Роль медіа у формуванні економічних і політичних наративів.

Тема 6. Економічна та політична модернізація: трансформаційні процеси

Теорії модернізації. Постсоціалістичні трансформації. Інституційні реформи та їх економічні наслідки. Децентралізація, адміністративна реформа, дерегуляція. Вплив реформ на політичну стабільність.

Тема 7. Глобальні виклики XXI століття та безпека розвитку

Глобалізація і національний суверенітет. Геополітичні конфлікти та їх економічні наслідки. Енергетична та продовольча безпека. Міжнародні економічні організації та їх політичний вплив. Санкційна політика та економічна дипломатія.

Тема 8. Цифровізація економіки та трансформація політичних процесів

Цифрова економіка та цифрова держава. Електронне урядування та відкриті дані. Вплив цифрових платформ на ринки і політичні процеси. Кібербезпека як економіко-політична проблема. Регулювання цифрових монополій. Штучний інтелект і державна політика.

Тема 9. Зелена економіка та екологічна політика держави

Концепція сталого розвитку. Державна політика декарбонізації. Екологічне оподаткування та «зелені» фінанси. Взаємодія бізнесу, держави та громадянського суспільства у сфері кліматичної політики. Європейський зелений курс та його економіко-політичні наслідки.

Тема 10. Інституційні механізми регулювання взаємозв'язку економіки та політики

Формальні та неформальні інститути. Антикорупційні механізми. Прозорість державного управління. Роль міжнародних інституцій у формуванні економічної політики. Оцінка ефективності державних рішень. Публічно-приватне партнерство як механізм реалізації політики розвитку.

Методи навчання на лекціях: вербальний метод (лекція, дискусія, консультація, обговорення тощо); методи візуалізації (презентація, метод ілюстрації, метод демонстрацій: та інші); робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування тощо); інші методи у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо).

Методи навчання на семінарських заняттях: вербальний метод (дискусія, співбесіда тощо); метод візуалізації (презентація, метод ілюстрації (графічний, табличний, тощо), метод демонстрацій та інші); робота з навчально-методичною літературою (рецензування, підготовка реферату, есе, доповіді тощо); інші методи у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо); кейс-метод (вирішення ситуацій тощо); практичний, пошуковий метод.

Методи оцінювання:

Для поточного контролю: у вигляді усного та письмового опитування, фронтального опитування, тестування, написання есе (рефератів), контрольна робота (для заочної форми здобуття освіти); самостійна робота, неформальна освіта (онлайн-курси та платформи) тощо;

Для підсумкового контролю: проведення підсумкового контролю (усна та/або письмова відповідь, тестування тощо).

Засоби діагностики результатів навчання:

Поточний контроль може передбачати застосування широкого спектру форм та методів оцінювання знань, що проводиться за кожною темою.

Підсумковий контроль передбачає проведення диференційованого заліку.

Порядок оцінювання результатів навчання:

Оцінювання здійснюється за 100 бальною шкалою.

Поточний контроль та самостійна робота = 60 балів.

Підсумковий контроль = 40 балів.

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти

Для денної форми здобуття освіти

Поточний контроль та самостійна робота - 60											Підсумковий контроль	Сума
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	Самостійна робота		
5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	10 балів	40 балів	100 балів

Для заочної форми здобуття освіти

Поточний контроль та самостійна робота - 60		Підсумковий контроль	Сума
Контрольна робота	Самостійна робота		
50 балів	10 балів	40 балів	100 балів

Рекомендована література:

1. Єрохін С.А., Сафонов Ю.М. Роль держави у формуванні та реалізації зовнішньоторговельної політики України в умовах європейської інтеграції//Актуальні проблеми економіки. – 2022. - №6-7. -С. 121-132 <https://eco-science.net/wp-content/uploads/2022/07/06-07.22. topic Sergii-%D0%90.-Ierokhin-Yurii-M.-Safonov-121-132.pdf>
2. Онишко, С., & Белін, В. (2022). Актуалізація і динаміка розвитку деглобалізаційних процесів та їх впливу на формування економічної політики. Збірник наукових праць Державного податкового університету, (2), 66-80. <https://journals.dpu.kyiv.ua/index.php/collectioneconomy/article/view/374>
3. Круглов, В. (2023). Державна політика розвитку «зеленої» економіки в Україні: тенденції та проблеми. Науковий вісник: Державне управління, (2 (14)), 259-278. <https://numl.org/1hfM>
4. Вовк, В. Я. (2020). Формування державної фінансової політики як детермінанти сталого розвитку в умовах впливу глобалізаційних процесів. Проблеми і перспективи економіки та управління, (2 (22)), 168-177. <http://nc-s5.npu.edu.ua/index.php/2411-5215/article/view/219437>
5. Нечипорук, К. О. Сучасні моделі інноваційної політики країн світу / К. О. Нечипорук, В. І. Русин // Науковий вісник Ужгородського національного університету : серія: Міжнародні економічні відносини та світове господарство / редкол.: М. М. Король (голов. ред.), М. М. Палінчак, Я. П. Дроздовський та ін. – Ужгород : Видавничий дім "Гельветика", – 2022. – Вип. 45. – С. 53–57. – Бібліогр.: с. 56–57 (10 назв); рез. укр., англ. URL http://www.visnyk-econom.uzhnu.uz.ua/archive/45_2022ua/11.pdf

Інформація про викладача: Єрохін Сергій Аркадійович, доктор економічних наук, професор.

Гарант освітньої програми:

Єрохін Сергій Аркадійович,
доктор економічних наук, професор

